

wetenschappelijk bureau voor **onderzoek, expertise en advies** op het gebied van **leefwijzen, verslaving** en daaraan gerelateerde maatschappelijke ontwikkelingen

FACTSHEET

Woonwensen en woonmogelijkheden van cliënten van De Binnenvest

APRIL 2017 Cas Barendregt, Thomas Martinelli

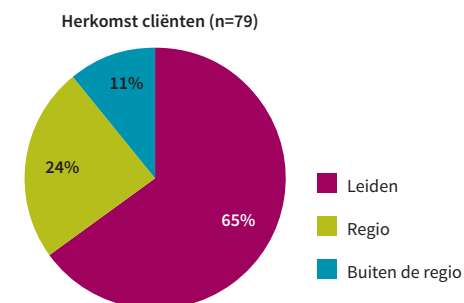
De Binnenvest staat voor de opgave een flink deel van de huidige opvang te decentraliseren. Dat wil zeggen dat de opvangplaatsen voor dak- en thuislozen, die nu nog geconcentreerd zijn in Leiden, beter worden verspreid over de regio. Deze opgave kan alleen in samenwerking met partners van Holland Rijnland worden gerealiseerd. Voor een duurzame oplossing en herstel is het noodzakelijk om rekening te houden met woonwensen en woonmogelijkheden van cliënten. In deze factsheet belichten we deze wensen en woonmogelijkheden van cliënten die bij De Binnenvest zijn opgevangen. De resultaten zijn gebaseerd op interviews met 79 cliënten van de dag- en nachtopvang, crisisopvang en beschermd wonen¹.

Huidige situatie (2016)

De Binnenvest kent een dag- en nachtopvang (Nieuwe Energie) met een capaciteit van 86 bedden. Er zijn, verspreid in de regio, 19 woningen voor crisisopvang, meestal voor gezinnen. Sociaal Pension, gesitueerd in het centrum van Leiden, heeft 28 bedden. Beschermd Wonen in de wijk maakt gebruik van 10 woningen.

Het grootste deel van deze opvangcapaciteit is gelegen in Leiden. Zo'n 65% van de cliënten in de opvang verbleef de afgelopen drie jaar in Leiden, bijna een kwart komt uit de regio en ruim 10% komt van buiten de regio (figuur 1).

Figuur 1. Gemeente van verblijf afgelopen drie jaar

Woonwensen

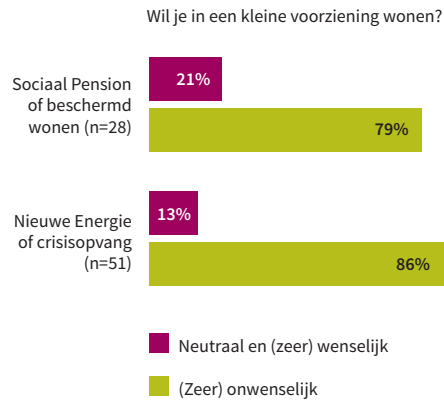
Woonwensen kunnen zeer uiteenlopend zijn. Van het aantal kamers in een woning tot de wijk van voorkeur. We concentreren ons in deze factsheet op de vragen "waar wil je wonen?" (woonplaats) en "hoe wil je wonen?" (zelfstandig of in kleine voorziening). Ruim 60% van de cliënten zou het liefst in Leiden (blijven) wonen, ruim een derde in een andere gemeente binnen de regio Holland Rijnland en vijf procent buiten de regio. Behalve Leiden, springt geen van de regiogemeenten er uit als het gaat om woonplaats van voorkeur.

"Ik kon ook naar Vlaardingen, Delft of Den Haag, daar vind je veel makkelijker een woning, maar ik wilde liever hier omdat ik bij mijn kinderen in de buurt wil zijn" (Casus Maria. Nieuwe Energie).

Het overgrote deel wil zelfstandig wonen. Verder zijn cliënten flexibel als het gaat om type woning en in welke wijk ze terecht komen. Wonen in de buurt bij lotgenoten heeft geen voorkeur. De mensen die niet zelfstandig willen wonen verblijven nu voornamelijk in een vorm van Beschermd Wonen, vooral Sociaal Pension. Zo'n 15% wil (of heeft geen bezwaar tegen) wonen in een kleine voorziening (zie figuur 2).

¹ Zie voor volledig rapport: www.ivo.nl, zoekterm: binnenvest

Een kleine voorziening is een pand met de tussen 2 en 4 wooneenheden. Woonbegeleiding is op afroep beschikbaar.

Figuur 2. Voorkeur voor kleine voorziening naar vorm van opvang

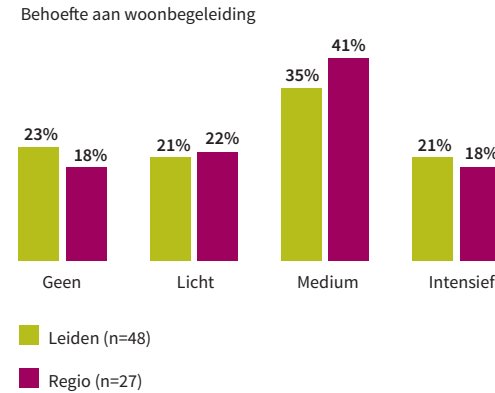
Woonmogelijkheden

De gewenste woonbegeleiding geeft een indicatie van de mate waarin cliënten (volledig) zelfstandig kunnen en willen wonen. Een nipte minderheid (45%) zegt geen of lichte (minder dan één keer per week) woonbegeleiding nodig te hebben. De rest zegt medium of intensieve woonbegeleiding nodig te hebben. Dit varieert van één keer per week tot enkele keren per week gedurende korte of langere tijd. De mensen die nu in een voorziening voor Beschermd Wonen verblijven, waaronder het Sociaal Pension, geven vaker aan intensieve woonbegeleiding nodig te hebben dan de mensen die in Nieuwe Energie of de crisisopvang verblijven (figuur 3).

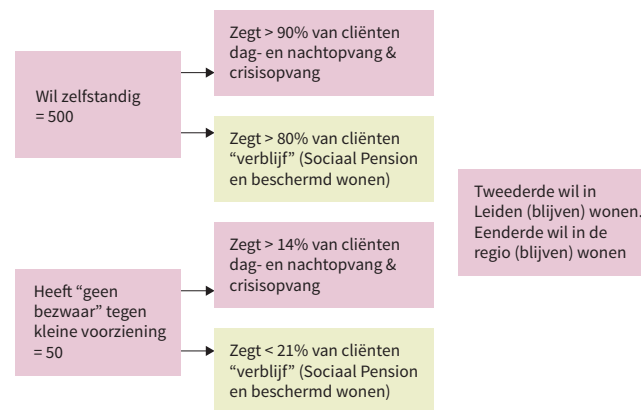
Verwachte behoefte aan wooneenheden in Leiden en de regio

Op basis van de jaarcijfers 2016 van De Binnenvest 2016 is een schatting gemaakt van de behoefte aan woningen en wooneenheden in Leiden en de regio. Uit deze cijfers blijkt dat er in 2016 in de dag- en nachtopvang, de crisisopvang en in de beschermde woonvormen totaal 575 cliënten waren.

Dit getal is waarschijnlijk een lichte overschatting o.a. door dubbelstellingen. In principe zullen alle cliënten op enig moment een beroep doen op de woningmarkt, meestal in de vorm van zelfstandig wonen (schatting 500 op jaarbasis) en minder vaak in de vorm van beschermd wonen of groepswonen (schatting 50 op jaarbasis). Twee derde van de cliënten woont bij voorkeur in Leiden, de overige wonen liever in de regio. In figuur 4 zijn deze cijfers schematisch weergegeven.

Figuur 3. Behoeft aan woonbegeleiding naar intensiteit en regio

Figuur 4. Schematische weergave van jaarlijkse behoefte aan woningen.

Het benodigd aantal woningen lijkt hoog. In het getal zitten zowel nieuwe instromers als mensen die al langere tijd bij De Binnenvest verblijven. Ook wordt al gedeeltelijk in de behoefte al voorzien door het huidige aanbod. Dit bestaat onder andere uit de wooneenheden van het Sociaal Pension maar ook de woningen die beschikbaar komen via woningbouwcorporaties.

Het is goed om te realiseren dat de mate waarin mensen uitstromen uit de opvang enerzijds samenhangt met de vraag of de cliënt 'klaar' is om uit te stromen, maar ook met het aanbod geschikte woningen in Leiden en de regio. Wanneer volledig in de jaarlijkse woningbehoefte van cliënten van De Binnenvest wordt voorzien, zal de benodigde opvangcapaciteit drastisch afnemen.

Conclusie

Het grootste deel van de mensen die wordt opgevangen bij De Binnenvest wil zelfstandig wonen waarvan een ruime meerderheid het liefst in Leiden. De meesten willen ook een vorm van woonbegeleiding, iemand die bij ze aan huis komt. De totale jaarlijkse behoefte aan woningen voor mensen die worden opgevangen bedraagt ongeveer 500.

Deze factsheet is gemaakt in samenwerking met Stichting De Binnenvest

Voor vragen mail naar:
Cas Barendregt, barendregt@ivo.nl
www.ivo.nl

www.debinnenvest.nl